

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต
เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม

Development of documentation for teaching Recreation for
Quality of Life to Preparation

พรารวรี ประทุมชาติ¹, อนูวัต ชัยเกียรติธรรม²

Prawrawee Prathumchart¹, Anuwat Chaikiatidham²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

Email : nongnin02@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการ เพื่อคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 3 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด จำนวน 33 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการเรียนรู้ 2) เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต 4) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และการทดสอบค่าที (t-test)

¹วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด

¹Roi Et College of Dramatic Arts, Thailand.

²มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

²Rajabhat Maha Sarakam University, Thailand.

*ได้รับบทความ: 6 กุมภาพันธ์ 2564; แก้ไขบทความ: 7 เมษายน 2564; ตอบรับ
การตีพิมพ์: 7 เมษายน 2564

ผลการวิจัยพบว่า 1)เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.69/84.95 2)การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3)นักศึกษาในระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : 1. การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน 2. เอกสารประกอบการสอน 3. รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต

ABSTRACT

The objectives of the research article were 1) to development of documentation for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation Criteria Effective 80/80, 2) to comparison of learning using documentation for teaching Recreation of Life to Preparation post-attending 3) The students at the level were satisfied in their studies using documentation for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation, Satisfaction was at the highest level. The samples used student study in year three Roi-Et College of Dramatic Arts for 33 students by Cluster Random Sampling Tools used in research of Development of documentation for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation. The research instruments consisted of 1) learning plans, 2) teaching materials. Courses for recreation for quality of life 3)A test to measure achievement the recreation for quality of life course 4) the learning satisfaction questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Determination of the efficiency value according to the criteria 80/80 and t-test.

The study found that: 1. Development of documentation for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation efficiency was 81.69/84.95. 2. Comparison of learning using documentation for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation. Their post-attending, after learning was differentiated significant at level .05. 3. The students at the level were satisfied in their studies using documentation

for teaching Recreation for Quality of Life to Preparation, Satisfaction was at the high level.

Keywords : 1. Development of Teaching Materials 2. Documentation for Teaching 3. Recreation for Quality of Life

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

เอกสารประกอบการสอน คือ เครื่องมือที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนที่ใช้นำมาประกอบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นเกิดประสิทธิภาพ และตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการเรียนที่แตกต่างกันออกไปดังนี้ สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 41) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการเรียน หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของนักเรียนในวิชาใดวิชาหนึ่งจากความหมายของเอกสารประกอบการเรียนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการเรียนหมายถึงสื่อการเรียนที่เป็นสิ่งพิมพ์จัดทำขึ้น เพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือใช้ประกอบการเรียนของนักเรียน มีเนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2550 : 6) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการเรียนไว้หมายถึงเอกสารที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นลักษณะเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มมีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้มีคำอธิบายถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีรูปภาพประกอบตามคำบรรยายอย่างเหมาะสม เนื้อหามีการแยกย่อยและเรียงตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน สาระถูกต้อง มีรูปแบบการพิมพ์ที่ดีมีความชัดเจน และเป็นสาระที่เขียนขึ้นด้วยความรู้ของผู้สอนเอง โดยไม่คัดลอกของผู้อื่นมา สามารถสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอนเป็นเครื่องมือที่ผู้สอนจัดทำขึ้นมา เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ซึ่งมีการเรียบเรียงเนื้อหา และมีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างครบถ้วนและชัดเจน มีคำอธิบายรายวิชาไว้อย่างละเอียด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ความมุ่งหมายของรายวิชานั้นหนทางการเพื่อคุณภาพชีวิตเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบข่ายตลอดจนประโยชน์และแนวคิด เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ รูปแบบของกิจกรรมนันทนาการอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นสิ่งสำคัญในการเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นกิจกรรมง่ายๆ เพื่อดึงดูดความสนใจให้ ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้เข้ารับการอบรม หรือผู้เรียนเกิดความตื่นตัว กระตือรือร้น สนุกสนาน ครื้นเครง สร้างบรรยากาศแห่งมิตรภาพเป็นการเตรียมความพร้อม

ทางด้านร่างกาย จิตใจ และ อารมณ์ของสมาชิกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ การเรียนการสอน หรือการฝึกอบรม เราอาจจัดให้มีกิจกรรมที่ใช้ระยะเวลาสั้นๆ ประมาณ 3-5 นาที เพื่อรวมความสนใจของทุกคนให้มาอยู่ที่ผู้สอนหรือวิทยากรเพราะบางครั้งในชั้นเรียนอาจจะมี นักเรียน นักศึกษา หรือผู้เข้ารับการอบรมยังคุ้ยกันอยู่หรือทำกิจกรรมส่วนตัว เช่น คุยโทรศัพท์นั่งหลับ เหม่อลอย ทั้งนี้ กิจกรรมนันทนาการยังเป็นกิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจ ทำให้ทุกคนสดชื่น มีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียด รวมทั้งสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดความพึงพอใจสามารถนำเอากิจกรรมนันทนาการไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ระดับบุคคล กลุ่ม และชุมชนได้อีกด้วย

สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ (2546 : 69-72) ได้อธิบายความหมายของนันทนาการไว้ว่า นันทนาการ เป็นคำที่มาจาก “สันตนาการ” ที่บัญญัติโดยพระยาอนุมานราชธนหรือเสถียรโกเศศ ซึ่งมาจากคำว่า นันทน์ หมายความว่า ร่าเริง สนุกสนาน สันติกับคำว่า อาการ เรียกว่า “นันทนาการ” หมายถึง อาการที่สนุกสนานร่าเริง และคำว่านันทนาการ (Recreation) มาจากภาษาละตินว่า Recreatio หมายถึงการทำให้สดชื่น นันทนาการเป็นกิจกรรมที่ทำให้มนุษย์มีการกลับคืนมาทำงานหรือใช้นันทนาการเพื่อการสร้างแรงจูงใจให้อยากทำงาน

นันทนาการ (Recreation) มาจากภาษาละติน ว่า Recretio หมายถึง การทำให้สดชื่น พจนานุกรมทางสังคมวิทยา (Dictionary of Sociology) ได้ให้ความหมายว่าเป็นกิจกรรมยามว่าง ทั้งส่วนบุคคลและกลุ่ม โดยเป็นอิสระและสร้างความสมดุล เป็นลักษณะเฉพาะแต่ละคน คำว่า “นันทนาการ” หรือ Recreation ในอดีต เราเรียกว่า “สันตนาการ” แต่ในปัจจุบันมักจะเรียก นันทนาการมากกว่า ซึ่งแสดงออกถึงอาการที่สนุกสนานร่าเริง มีความสุข สำหรับเด็กและเยาวชน เรามักเรียกว่า “การเล่น” ซึ่งมักเป็นกิจกรรมยามว่างที่เด็กๆ ชอบเล่นกัน คณิต เขียววิชัย (2554 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่ากิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งเป็นกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมให้บุคคลได้มีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคล และสังคมแหล่งนันทนาการประเภทนี้ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ฟาร์ม ค่ายพักแรม สวนหย่อม สวนผักผลไม้ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ หรือศูนย์ชุมชนที่นอกเหนือจากสภาพแวดล้อมในบ้าน หรือในห้องเรียน สมบัติ กาญจนกิจ (2557 : 17) กล่าวถึงความหมายของนันทนาการไว้ว่า การทำให้สดชื่น หรือการสร้างพลังขึ้นมาใหม่ หรืออีกความหมายหนึ่งคือ กิจกรรมซึ่งมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย โดยมีส่วนร่วมกิจกรรมตามความสนใจของตน ส่งผลต่อการพัฒนาอารมณ์ให้สุข สนุกสนานและสุขสงบ

จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม เป็นสิ่งสำคัญ ที่มุ่งเน้นในการดึงดูดความสนใจให้ ทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม หรือทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการจัดกิจกรรม และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ต่อไปจากการศึกษาข้อมูลข้างต้น ทำให้

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเพื่อให้นักศึกษาที่ผ่านการเรียนในรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ และสามารถจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมและเรียนรู้รูปแบบของนันทนาการและกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้สามารถนำเอากิจกรรมนันทนาการนั้นไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต

2.3 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพ

3.2 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด มีเอกสารประกอบการสอนในรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต

3.3 นักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ดสามารถเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปี 3 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด 2 ห้องเรียน จำนวน 57 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มแบบกลุ่ม(Cluster Random Sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้ 1)ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จาก 2 ห้องเรียน จำนวน 57 คน เพื่อเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 24 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1)แผนการเรียนรู้ 2)เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต 3)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต โดยมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.41–0.72 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25–0.75 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 4)แบบสอบถามความพึงพอใจ

ในการเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 โดยมีกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้แผนการสอนและเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศึกษากับกลุ่มทดลองที่ 1 เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือและพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมให้มีประสิทธิภาพ

2. ผู้วิจัยให้นักศึกษากลุ่มทดลองที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศิลปศึกษาสาขาคณตรีไทย จำนวน 24 คน เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมโดยให้ทำแบบทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 30 ข้อ

3. ดำเนินการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมโดยจัดให้มีการทดสอบระหว่างการจัดการเรียนการสอนเพื่อสังเกตพัฒนาการในการเรียนรู้ ของนักศึกษา

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาคณตรีไทยและอาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษา ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และประมวลผลการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลองที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขานาฏศิลป์ไทยศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน

5. นำเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขานาฏศิลป์ไทยศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 33 คน โดยจัดให้มีการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม จำนวน 30 ข้อ แล้วประมวลผลการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้า โดยการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1)ปฐมนิเทศชี้แจงข้อตกลงในการเรียนการสอนให้ความรู้ทั่วไปการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน 2)ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต จำนวน 30 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียน 3)แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้ว โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ 4)แบบวัดความพึงพอใจ หลังจากจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนเสร็จสิ้นแล้วโดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ เพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้นำคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างเรียนและคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1)ทดสอบหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่องกิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมโดยเทียบหาค่า ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) กับประสิทธิภาพของความสัมพันธ์ (E_2) 2)วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย 3)การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 4)วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมโดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และการทดสอบค่าที (t-test)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม

n	กิจกรรมระหว่างเรียน				หลังเรียน				E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	E_1	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	E_2	
33	30	57.18	2.34	81.69	30	25.48	1.12	84.95	81.69/84.95

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่องกิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมมีประสิทธิภาพ 81.69/84.95

5.2 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนของการพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม

รายการ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	df
1. คะแนนจากการทดสอบก่อนการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม	33	30	57.18	2.34	1.697*	32
2. คะแนนจากการทดสอบหลังการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม	33	30	25.48	1.12		

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ พฤติกรรมกลุ่มก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 57.18 และได้คะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ พฤติกรรมกลุ่มหลังการจัดการเรียนการสอน เท่ากับ 25.48 ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนใช้การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับมาก

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากการหาประสิทธิภาพการของผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม ของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี ปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลประยองเอ็ด มีประสิทธิภาพ พบว่า การหาประสิทธิภาพของกลุ่ม

ทดลองที่ใช้ในการศึกษาวิจัย กลุ่มทดลองที่ 1 รวมทั้งหมด 3 กลุ่ม แบบคะแนนความสามารถ เก่ง กลาง อ่อน ดังนี้ (1)หาประสิทธิภาพ กลุ่มย่อย 1 : 3 มีประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 76.66/80.55 (2)หาประสิทธิภาพกลุ่มย่อย 1:3 มีประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 78.70/81.29 และ (3)หาประสิทธิภาพกลุ่มย่อย 1 : 30 มีประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 81.69/84.95 มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 เนื่องจากในขั้นตอนการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม รวบรวมทั้งเกณฑ์ในการประเมินเอกสารประกอบการสอนผู้ศึกษาวิจัยได้รวบรวม เนื้อหา รายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลปอรัญญิก ประกอบด้วยเรื่อง แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ องค์ประกอบสำคัญในการจัดกิจกรรมนันทนาการ การจัดกิจกรรมนันทนาการ นันทนาการกับศิลปวัฒนธรรม ทักษะการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม กิจกรรมนันทนาการและเกมเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนสามารถนำไปปรับปรุง แก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัย และผลงานวิชาการที่เกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบการสอน พบว่า มีนักการศึกษาได้ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้เอกสารประกอบการสอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2553 : 123) กล่าวว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้ผลิตเอกสารประกอบการสอนที่มีคุณภาพที่นำไปสอนนักศึกษา และคุ้มค่าแก่การลงทุนผลออกมาเป็นจำนวนมาก สำหรับการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ กระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย(ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งการที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักตั้งไว้ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตนาศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 ทั้งนี้ การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของชุดการเรียนการสอนเมื่อทดลองเอกสารประกอบการสอนภาคสนามแล้วให้เทียบว่าค่า E_1/E_2 ที่ได้จากเอกสารประกอบการสอนกับ E_1/E_2 ของเกณฑ์การยอมรับประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกินร้อยละ 5 แต่โดยปกติกำหนดไว้ร้อยละ 2.5 ซึ่งการยอมรับประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนมี 3 ระดับ คือ สูงกว่าเกณฑ์

เท่าเกณฑ์ และต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของอูไรวรรณ ชินพงษ์ (2557 : ข) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างและหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้น โดยใช้ทักษะการคิดเป็นฐานการเรียนรู้หลักสูตรอนุปริญา ศิลปศาสตร์ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่าคะแนนทักษะการคิดโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้น โดยใช้ทักษะการคิดเป็นฐานการเรียนรู้พบว่าคะแนนทักษะการคิดของผู้เรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และผู้เรียนมีพัฒนาทางทักษะการคิดสูงขึ้น อีกทั้งความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้นโดยใช้ทักษะการคิดเป็นฐานการเรียนรู้พบว่าผู้เรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อพิจารณาคะแนนความก้าวหน้าในภาพรวมพบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 43.69 รวมถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนจากการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาระเบียบวิธีวิจัย

6.2 ผลการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่องกิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด มีคะแนนหลังการผ่านการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ปกติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการสอนมีประสิทธิภาพดีมาก เนื่องจากการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความสอดคล้องทั้งด้านเนื้อหา และการผลิตเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน รวมถึงเอกสารประกอบการสอน สามารถดึงดูดความสนใจ ของนักศึกษา ให้มีโอกาสดำเนินงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และความสามัคคีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประเสริฐ สำเภารอด (2552 : 16) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอน ไว้ว่า เอกสารประกอบการสอน คือ สิ่งที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเอกสารประกอบการสอน สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อม และความมั่นใจให้แก่ผู้สอนทำให้ผู้สอนได้เต็มประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนดำเนินการปรับปรุง แก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันเวลาที่และยังสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ดังเช่น ผลการศึกษาของ อัจฉรา หล่อตระกูล (2553 : 199) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนวิชา เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคารของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยเอกสารประกอบการสอนในรายวิชา “เศรษฐศาสตร์การเงินการธนาคาร” มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม ของนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลปอรัญญิก อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อม พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตเรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเป็นเอกสารประกอบการสอนที่มีกิจกรรมที่แปลกใหม่ มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมที่หลากหลาย มีเทคนิคการทำงานกลุ่ม นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ช่วยกันแก้ไขปัญหาทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยาภรณ์ เสนา (2550 : 97) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกชอบ พอใจ ยินดีและมีเจตคติที่ดีของบุคคลต่อการทำงาน ต่อบุคคล ต่อองค์กรหรือต่อสิ่งอื่นๆ ส่งผลให้มีการปฏิบัติต่อสิ่งนั้นเป็นไปในทางบวกจนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังเช่นผลการวิจัยของ Crosley, Haver (2007 : A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้ระหว่างการเรียนการสอนแบบปกติและการสอนโดยใช้ชุดการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดการสอนพบว่าผลการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนการสอนแบบปกติและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการสอน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

7.1.1 การจัดกิจกรรมนันทนาการ ทุกครั้งควรเตรียมสื่อและอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เพื่อดึงดูดความสนใจ และเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ยิ่งขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

7.2.1 การจัดกิจกรรมนันทนาการผู้สอนสามารถควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถออกแบบกิจกรรมนันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิตได้เอง เพื่อให้เกิดพัฒนาการและแนวคิดใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ยิ่งขึ้น

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.3.1 ผู้วิจัยควรจัดให้มีการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต โดยการแยกประเภทของกิจกรรมนันทนาการ กลางแจ้งและกิจกรรมนันทนาการในร่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมในโอกาสต่างๆ ได้เหมาะสม

8. เอกสารอ้างอิง

- คณิต เปี้ยววิชัย. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และความสนใจในการทำกิจกรรมนันทนาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2553). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเสริฐ สำเภารอด. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องระบบนิเวศในโรงเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยาภรณ์ เสนา. (2550). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การใช้โปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลพรเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2557). นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2550). เอกสารประกอบการฝึกอบรมการเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพมหานคร : สาขาวิชาเครื่องกล ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักส่งเสริมและพัฒนานันทนาการ. (2546). นันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- อัจฉรา หล่อตระกูล. (2553). การพัฒนาสรณะพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- อุไรวรรณ ชินพงษ์. (2557). การสร้างและหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชาการเบี่ยงวิถีวิจัยเบื้องต้น โดยใช้ทักษะการคิดเป็นฐานการเรียนรู้ หลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส. นราธิวาส : วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส สำนักงานบริหารวิทยาลัยชุมชน.
- Crosley, Haver. (2007). Effects of Traditional Teaching vs a multisensory instructional package on the science achievement and attitudes of English language learners middle-school students. Ph.D. dissertation, school of education, faculty of the department of the division of administrative and instructional leadership, st. john's University.

9. คำขอบคุณ

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต รหัสวิชา 300-11004 ซึ่งอยู่ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา (5ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558) ในระดับปริญญาตรีปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 การวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วย ความกรุณาและการให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะผู้บังคับบัญชาที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการวิจัยในครั้งนี้ให้ดำเนินการไปด้วยดี รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือและประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยไธสง อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต ชัยเกียรติธรรม อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาลย์ รัตนภาพร ผู้เชี่ยวชาญด้านเกมนันทนาการ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตมหาสารคาม และคณะครู อาจารย์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำให้รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชานันทนาการเพื่อคุณภาพชีวิต เรื่อง กิจกรรมนันทนาการเพื่อเตรียมความพร้อมเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และบูรพาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน